

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE HABERLEŞME KURULU

KARARI

Karar Tarihi : 9.9.2022

Karar No : 2022 – K/BTHK – 36.106

Karar Konusu : Sabit ve Mobil Şebekelere ilişkin Çağrı Sonlandırma Ücretleri

Karar

06/2012 sayılı Elektronik Haberleşme Yasası (bundan sonra "Yasa" olarak anılacaktır) uyarınca Kurumumuzun temel ilkeleri arasında "Tüketici hak ve menfaatlerinin korunması ve gözetilmesi" hususu en önemli amaçlardan birini teşkil etmektedir. Bu ilkedен yola çıkarak; fiyatların makul düzeylere çekilmesi, rekabetin ve hizmet kalitesinin artırılması, birçok yeni hizmetin sunulabilir olması Kurumumuzun hedeflerindedir. Bu hedeflere yönelik olarak, elektronik haberleşme sektöründeki düzenlemelerin en önemli araçlarından birisi sektörde rekabetin tesis edilmesi için haberleşme sağlayıcılar arasında uygulanmakta olan çağrı sonlandırma ücretlerinin düzenlenmesidir.

Nitekim, Yasamızın 'Temel İlkeler' yan başlıklı 13'üncü maddesinin (1), (3) ve (4)'üncü bentlerinde sırasıyla "Serbest ve etkin rekabet ortamının sağlanması ve korunması", "Tüketici hak ve menfaatlerinin korunması ve gözetilmesi" ve "Herkesin makul bir ücret karşılığında elektronik haberleşme şebeke ve hizmetlerden yararlanmasını sağlayacak uygulamaların teşvik edilmesi" ifadelerine yer verilmektedir.

Buna ek olarak, aynı Yasanın 15'inci maddesi uyarınca Kurumun görev ve yetkileri altında;

(5) bendinde "Elektronik haberleşme sektörüne yönelik piyasa analizleri yapmak ve herhangi bir haberleşme sağlayıcının ilgili herhangi bir piyasada etkin piyasa gücüne sahip olup olmadığını tespit etmek ve etkin piyasa gücüne sahip olduğu tespit edilen haberleşme sağlayıcıları üzerinde ilave düzeltici tedbirleri bu Yasa kuralları uyarınca uygulamak" ve

(7) bendinde "Elektronik haberleşme ile ilgili olarak, yetkilendirme şartları, tarifeler, erişim, girme yetkisi, numaralandırma, spektrum yönetimi, telsiz cihaz ve sistemlerine kurma ve kullanma izni verilmesi, spektrumun izlenmesi ve denetimi, piyasa gözetimi ve denetimi de dâhil gerekli düzenlemeler ile izleme ve denetlemeleri yapmak" yer almaktadır.

Yine Yasanın Geçici 4. maddesine göre "Kurum GSM sayısal ve hücresel mobil telefon sistemi kurulması ve işletilmesi ile ilgili lisanslarda açıkça bir kural bulunsa dahi çağrı sonlandırma ücretlerinde bu Yasanın ilgili maddeleri uyarınca gerekli düzenlemeleri yapma hakkına sahiptir" denilmektedir.

Yasaya Ekli Beşinci Cetvel Kısım (D) (1)'inci maddede "Kurum, piyasa analizine göre, etkin rekabet olmadığını tespit etmesi durumunda, ilgili haberleşme sağlayıcısının, son kullanıcılar aleyhine, aşırı ölçüde yüksek fiyatlar uygulayabileceği veya fiyat sıkıştırması yapabileceği hallerde, belirli türlerde ara bağlantı ve/veya erişim sağlanması için, maliyet muhasebesi sistemleriyle ilgili yükümlülükler ve fiyatların maliyete yönelik olması şeklinde yükümlülükler dâhil, maliyet telafisi ve fiyat kontrollerine ilişkin yükümlülükler koyabilir" denilmektedir.

Karar Tarihi : 9.9.2022
Karar No : 2022 – K/BTHK – 36.106
Karar Konusu : Sabit ve Mobil Şebekelere ilişkin Çağrı Sonlandırma Ücretleri

Yasaya Ekli Beşinci Cetvel Kısım (D) (2)'nci Maddede ise, "Kurum, zorunlu tutulan herhangi bir maliyet telafi mekanizması veya fiyatlandırma yönteminin verimliliğe ve sürdürülebilir rekabete hizmet etmesini ve tüketici faydalarını en yüksek seviyeye çıkarmasını sağlar. Bu hususta, Kurum, benzer rekabetçi piyasalarda mevcut olan fiyatları da göz önüne alabilir" şeklinde ifade kullanılmaktadır.

Son olarak ise, Yasa'nın 32'nci maddesinin (5)'inci fıkrasında "Haberleşme sağlayıcıları, diğer haberleşme sağlayıcılarına eşdeğerli erişim ve/veya ara bağlantı hizmetlerini, haberleşme sağlayıcılarının net maliyetleri ile ilişkili ve aynı şartlar temelinde sunar. Haberleşme sağlayıcıların erişim ve/veya ara bağlantı hizmetlerini net maliyetleri ile ilişkili ve aynı şartlar temelinde sunmadığını tespit etmesi veya haberleşme sağlayıcıların net maliyetlerini tespit edememiş olması halinde, Kurum, erişim ve/veya ara bağlantı hizmetlerinin ücretlerini maliyet esasına göre veya diğer ülke uygulamalarını uygun olduğu ölçüde dikkate alarak, ücretleri belirler ve/veya ücretlere üst sınır koyabilir. Kurumun belirlediği ücretlere uyulması zorunludur" hükmü yer almaktadır.

İlgili Yasa altında yapılmış olan "Erişim, Ara Bağlantı, Piyasa Analizi ve Tarifeler" Tüzüğü'nün (bundan sonra "Tüzük" olarak anılacaktır) 12'nci maddesinin (6)'ıncı fıkrasına göre "fiyat kontrolü ve maliyet muhasebesi yükümlülüğü" altında "Kurum ilgili bir piyasada etkin piyasa gücüne sahip olduğunu tespit ettiği herhangi bir haberleşme sağlayıcısına; erişim ve ara bağlantı hizmetlerine ilişkin olarak, kullanıcılar aleyhine aşırı ölçüde yüksek fiyatlar uygulanmasının veya fiyat sıkılaştırması yapılabilmesinin mümkün olduğu hallerde; maliyet muhasebesi, erişim ve ara bağlantı hizmetlerinin fiyatlarının maliyete yönelik olması ve fiyat kontrolü yükümlülükleri getirebilir" ifadesi yer almaktadır.

Bu itibarla, Kurumumuz, 05.07.2019 tarihli ve 2019 – DK/ BTHK – 18.36 sayılı Yönetim Kurulu Kararı uyarınca Yurtiçi sabit ve mobil çağrı sonlandırma ücretlerini aşağıdaki şekilde belirlemiştir.

Sabit Şebekede Sonlandırma Ücreti	0,56 Kuruş/Dakika
Mobil Şebekelerde Sonlandırma Ücreti	4,94 Kuruş/Dakika

Yasa uyarınca Kurumumuz, yenilemekle mükellef olduğu Piyasa Analizleri çalışmaları kapsamında 312/2021 sayılı 24.11.2021 tarihli Piyasa Analizi Danışmanlık Hizmeti Alımı İhalesi gerçekleştirilmiş ve Lipa Manufacturing Trading Ltd. ile Kurum arasında 12.01.2022 tarihli sözleşme imzalanarak Sabit ve Mobil Şebekelerde Çağrı Sonlandırma Piyasa Analizleri Raporları ile Çağrı Sonlandırma Ücretleri Kıyaslama Raporu hazırlanmıştır.

Yasa ve Tüzükte yer alan düzenlemeler doğrultusunda, 2022/PA7-V1.0 ve 2022/PA8-V1.0 referans numaralı piyasa analiz raporları, kamuoyu görüşlerinin alınabilmesi için 15/04/2022 – 03/06/2022 tarihleri arasında Kurum internet sitesinde yayımlanmıştır. Süre sonunda, gelen görüşler ayrıntılı biçimde değerlendirilmiştir.

Mobil çağrı sonlandırma pazarı kapsamında, ilgili mevzuat çerçevesinde, 2022/PA7-V3.0 referans numaralı 'Mobil Çağrı Sonlandırma Pazarı' piyasa analizi raporu neticesinde EPG'ye sahip olduğu tespit edilen mobil şebekede hizmet sunan haberleşme sağlayıcılar olan Kıbrıs Mobil Telekomünikasyon Ltd.

Karar Tarihi : 9.9.2022
Karar No : 2022 – K/BTHK – 36.106
Karar Konusu : Sabit ve Mobil Şebekelere ilişkin Çağrı Sonlandırma Ücretleri

(Turkcell Kuzey Kıbrıs) ve Vodafone Mobile Operations Ltd. (KKTC Telsim)'e fiyat kontrolü, erişim, ayrımcılık yapmama ve şeffaflık yükümlülüklerinin devam ettirilmesi kararlaştırılmıştır.

Ayrıca, sabit çağrı sonlandırma pazarı kapsamında ilgili mevzuat dikkate alındığında ve 2022/PA8-V3.0 referans numaralı 'Sabit Şebekede Çağrı Sonlandırma Pazarı' piyasa analizi raporu neticesinde EPG'ye sahip olduğu tespit edilen sabit şebekede hizmet sunan K.K.T.C. Telekomünikasyon Dairesi'ne fiyat kontrolü, erişim, ayrımcılık yapmama ve şeffaflık yükümlülüklerinin devam ettirilmesi gerektiği kararlaştırılmıştır.

İlgili Yasa ve Tüzük uyarınca, Kurum tarafından gerçekleştirilen piyasa analizleri akabinde getirilen fiyat kontrolü yükümlülüğü için net maliyet bilgilerine ihtiyaç duymuştur.

Söz konusu bilgiler haberleşme sağlayıcılar tarafından- talep edilmesine rağmen – eksik gönderilmiştir. Kurum, mevzuatının ilgili hükümleri gereğince çağrı sonlandırma hizmetinin ücretlerine ilişkin net maliyetlerin Kurum bünyesinde bulunmaması, ilgili haberleşme sağlayıcıları tarafından sunulan net maliyetlerin ise ülke uygulamaları incelendiğinde Tüzükte belirtilen hesaplama yöntemine uygun hesaplanmadan veya herhangi bir hesaplama yer verilmeden Kuruma sunulması sebebiyle ve bununla birlikte ilgili piyasadaki yapılması gereken düzenleme gereksinimi dikkate alınarak, yukarıda bahsi geçen fiyat kontrolü yükümlülüğü kapsamında belirlenecek olan çağrı sonlandırma ücretlerini diğer ülkelerdeki uygulamaları uygun ölçüde dikkate alarak belirlemiştir. Buna istinaden, haberleşme sağlayıcılar belirlenen çağrı sonlandırma ücretlerini uygulayacaklardır.

Tüm bu hususlar dikkate alınarak yukarıda adı geçen ilgili Yasa ve bu Yasa altında hazırlanmış olan ilgili Tüzük hükümleri gereğince Kurumumuz tarafından çağrı sonlandırma ücretlerine yönelik çalışmalar yapılmış olup, 2022-KR-2-V3.0 referans numaralı nihai 'Çağrı Sonlandırma Ücretleri Kıyaslama Raporu'nda belirlemiştir. Yukarıda yer verilen değerlendirmeler kapsamında, belirlenen çağrı sonlandırma ücretlerinin uygulanmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Bu kapsamda, 06/2012 sayılı Elektronik Haberleşme Yasasının 13, 15, 32 ve 36'nı ve geçici 4. maddeleri, "Erişim, Ara Bağlantı, Piyasa Analizi ve Tarifeler" Tüzüğü'nün 9, 11 ve 12'inci maddelerine dayanarak, 2022-KR-2-V3.0 referans numaralı nihai 'Çağrı Sonlandırma Ücretleri Kıyaslama Raporu' çerçevesinde ve yukarıda izah edildiği şekilde kamu yararını gerçekleştirme amacıyla;

- (1) Ekte yer alan 2022-KR-2-V2.0 referans numaralı Kamuoyu Görüşlerini İçeren Doküman ve 2022-KR-2-V3.0 referans numaralı Çağrı Sonlandırma Ücretleri Kıyaslama Raporunun onaylanması ve alınan nihai kararların Kurumun internet sayfasında yayımlanmasına,
- (2) Yurtiçi sabit ve mobil çağrı sonlandırma ücretlerinin **01.10.2022** tarihinden itibaren geçerli olacak şekilde;

Sabit Şebekede Sonlandırma Ücreti	0,70 Kuruş/Dakika
Mobil Şebekelerde Sonlandırma Ücreti	5,49 Kuruş/Dakika

olarak belirlenmesine,

Karar Tarihi : 9.9.2022
Karar No : 2022 – K/BTHK – 36.106
Karar Konusu : Sabit ve Mobil Şebekelere ilişkin Çağrı Sonlandırma Ücretleri

- (3) Kurulun yurtiçi sabit ve mobil çağrı sonlandırma ücretlerini **01.10.2023** ve **01.10.2024** tarihlerinde o dönem geçerli olacak güncel KKTC Merkez Bankası kurunu kullanarak, Avrupa Komisyon Direktifleri yeniden gözden geçirilerek ve 2022-KR-2-V3.0 referans numaralı Çağrı Sonlandırma Ücretleri Kıyaslama Raporu Tablo 3.1’de belirtilen yöntem kullanılarak yeniden değerlendirmesine;

Oybirliği ile karar verilmiştir.

EK-1: Ref: 2022-KR-2-V2.0 Çağrı Sonlandırma Ücretleri Kıyaslama Raporu

Ek-2: Ref: 2022-KR-2-V3.0 Çağrı Sonlandırma Ücretleri Kıyaslama Raporu